

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Англійсько-український переклад»
другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю
B11.041 «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська»

Професія перекладача сьогодні стрімко трансформується під впливом розвитку цифрових технологій та систем штучного інтелекту. Водночас незмінними залишаються високі вимоги до мовної компетентності, професійної етики, критичного мислення та здатності приймати обґрунтовані перекладацькі рішення. На особливу увагу заслуговує практична спрямованість освітньо-професійної програми «Англійсько-український переклад» та її відповідність сучасним потребам перекладацької діяльності.

Освітня програма має логічну структуру та забезпечує комплексну підготовку майбутніх фахівців. Навчальний план охоплює як фундаментальні теоретичні дисципліни, так і освітні компоненти, спрямовані на формування практичних навичок письмового та усного перекладу. Значний обсяг кредитів, відведений на дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу», «Теорія і практика послідовного перекладу», «Теорія і практика синхронного перекладу» та «Перекладацька практика», створює належні умови для розвитку професійної майстерності майбутніх перекладачів.

Позитивно оцінюю також прагнення розробників програми враховувати сучасні тенденції розвитку перекладацької галузі. Включення дисципліни «Менеджмент перекладацьких проєктів», а також використання сучасних технологій у процесі професійної підготовки сприяють формуванню у здобувачів освіти комплексного розуміння організації перекладацької діяльності та вимог сучасного ринку мовних послуг.

Водночас професійна практика переконливо свідчить, що використання інструментів штучного інтелекту вже стало невід'ємною складовою роботи як письмового, так і усного перекладача. Важливим є не лише вміння користуватися такими інструментами, а й усвідомлення їхніх можливостей, обмежень, ризиків та етичних аспектів застосування. Саме критична оцінка результатів, отриманих за допомогою штучного інтелекту, сьогодні є однією з ключових професійних компетентностей перекладача.

У зв'язку з цим рекомендовано в межах наявних освітніх компонентів приділити більше уваги висвітленню можливостей і обмежень використання технологій штучного інтелекту в професійній діяльності перекладача. Доцільно розглядати питання ефективного застосування ШІ під час письмового й усного перекладу, аналізувати типові помилки, ризики для якості перекладу, питання конфіденційності, авторського права та професійної відповідальності перекладача. Такий підхід сприятиме формуванню в здобувачів освіти навичок свідомого, критичного й етично виваженого використання сучасних цифрових інструментів.

Загалом освітньо-професійна програма «Англійсько-український переклад» відповідає сучасним вимогам підготовки магістрів за спеціальністю B11.041 «Філологія», забезпечує належний баланс між теоретичною та практичною підготовкою і створює умови для формування висококваліфікованих перекладачів. Висловлена рекомендація покликана сприяти подальшому розвитку освітньої програми та її відповідності сучасним тенденціям підготовки перекладачів.

Рецензент

Галина КОНДИРА

перекладач-фрілансер,

ментор-наставник молодих спеціалістів

міжнародного об'єднання перекладачів та фахівців

з локалізації Women in Localization,

лінгвістичний редактор наукових статей в журналах,

що індексуються в БД Скопус і WoS

30.01.2025 р.